31977L0537

L 220/38 *EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS* 1977 8 29

TARYBOS DIREKTYVA

1977 m. birželio 28 d.

dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių priemones, kurių reikia imtis dėl ratiniuose žemės ūkio ir miškų ūkio traktoriuose naudojamų dyzelinių variklių išmetamų teršalų, suderinimo

(77/537/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį ir ypač į jos 100 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę [1],

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę [2],

kadangi techniniai reikalavimai, kuriuos traktoriai privalo atitikti pagal nacionalinius įstatymus, siejasi, *inter alia*, su teršalais, kuriuos išmeta traktoriuose naudojami dyzeliniai varikliai;

kadangi šie reikalavimai pavienėse valstybėse narėse skiriasi; kadangi dėl to būtina, kad visos valstybės narės nustatytų vienodus reikalavimus arba papildydamos jose galiojančias taisykles, arba pakeisdamos jas naujomis, visų pirma siekiant sudaryti galimybę, kad EEB tipo patvirtinimo tvarka, apie kurią kalbama 1974 m. kovo 4 d. Tarybos direktyvoje 74/150/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių ratinių žemės ūkio ar miškų ūkio traktorių tipo patvirtinimą, suderinimo [3], galėtų būti taikoma kiekvienam traktoriaus tipui;

kadangi traktoriams skirtų nacionalinių įstatymų suderinimas apima valstybių narių bandymų, kuriuos kiekviena valstybė narė atlieka pagal bendrus reikalavimus, abipusį pripažinimą,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

1. „Žemės ūkio ir miškų ūkio traktorius“ – tai bet kokia ne mažiau kaip dviejų ašių motorinė ratinė arba vikšrinė transporto priemonė, kurios pagrindinė paskirtis yra teikti traukos jėgą ir kuri specialiai suprojektuota vilkti, stumti, vežti arba varyti žemės ūkyje ir miškų ūkyje naudojamus tam tikrus padargus, mašinas arba priekabas. Traktorius gali būti pritaikytas kroviniams ir keleiviams vežti.

2. Ši direktyva taikoma tik šio straipsnio 1 dalyje apibrėžtiems dviejų ašių traktoriams su pneumatinėmis padangomis, kurių didžiausias projektinis greitis ne mažesnis kaip 6 km/h ir ne didesnis kaip 25 km/h.

2 straipsnis

Jokia valstybė narė negali atsisakyti suteikti traktoriui EEB tipo patvirtinimą arba nacionalinį tipo patvirtinimą remdamasi tuo, kad teršalus išmeta traktorių varantis dyzelinis variklis, jeigu traktorius atitinka I, II, III, IV ir VI prieduose išdėstytus reikalavimus.

3 straipsnis

Jokia valstybė narė negali atsisakyti įregistruoti arba uždrausti parduoti, pradėti eksploatuoti arba naudoti traktorius dėl to, kad teršalus išmeta traktorių varantis dyzelinis variklis, jeigu traktorius atitinka I, II, III, IV ir VI prieduose išdėstytus reikalavimus.

4 straipsnis

Tipo patvirtinimą suteikusi valstybė narė imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad jai būtų pranešama apie visus I priedo 2.2 punkte nurodytų dalių arba charakteristikų pakeitimus. Šios valstybės kompetentingos institucijos nustato, ar modifikuotiems traktoriams reikėtų atlikti naujus bandymus ir ar reikėtų parengti naują ataskaitą. Jeigu tokių bandymų rezultatai neatitinka šios direktyvos reikalavimų, modifikacijos nepatvirtinamos.

[1] OL C 125, 1976 6 8. p. 51.
[2] OL C 197, 1976 8 23, p. 16.
[3] OL L 84, 1974 3 28, p. 10.

5 straipsnis

Pakeitimai, būtini I–X priedų nuostatas derinant su technikos pažanga, priimami laikantis Direktyvos 74/150/EEB 13 straipsnyje nustatytos tvarkos.

6 straipsnis

1. Valstybės narės priima nuostatas, kurios, įsigaliojusios per aštuoniolika mėnesių nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos, įgyvendina šią direktyvą, ir apie tai nedelsdamos praneša Komisijai.

2. Valstybės narės užtikrina, kad pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų, kurias jos priima šios direktyvos taikymo srityje, tekstai būtų perduoti Komisijai.

7 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Liuksemburge, 1977 m. birželio 28 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

W. RODGERS

I PRIEDAS ([1])

APIBRĖŽIMAI, PARAIŠKA PATVIRTINTI EEB TIPĄ, PATIKSLINTO SUGERTIES KOEFICIENTO SIMBOLIS, SPECIFIKACIJOS IR BANDYMAI IR GAMINIO ATITIKTIS

(1.)

2. APIBRĖŽIMAI

Šioje direktyvoje vartojami šie apibrėžimai:

(2.1.)

2.2. „*traktoriaus tipas pagal variklio išmetamų teršalų ribojimą*“ – tai traktoriai, kurie nesiskiria II priede apibrėžtomis esminėmis traktoriaus ir variklio charakteristikomis;

2.3. „*dyzelinis variklis*“ – tai variklis, kuris veikia uždegimo nuo suspaudimo principu;

2.4. „*įtaisas paleisti šaltam varikliui*“ – tai įtaisas, kuris veikdamas laikinai padidina varikliui tiekiamų degalų kiekį ir yra skirtas tam, kad būtų galima lengviau paleisti variklį;

2.5. „*opacimetras*“ – tai prietaisas traktorių išmetamųjų dujų šviesos sugerties koeficientams nuolat matuoti.

3. PARAIŠKA PATVIRTINTI EEB TIPĄ

3.1. Paraišką dėl patvirtinimo privalo įteikti traktoriaus gamintojas arba deramai įgaliotas traktoriaus gamintojo atstovas.

3.2. Su paraiška privalu įteikti toliau išvardytus dokumentus (kiekvieno dokumento įteikiami trys egzemplioriai) ir šias detales:

3.2.1. variklio tipo aprašą, įskaitant II priede nurodytas detales;

3.2.2. degimo kameros ir stūmoklio galvutės viršaus brėžinius.

3.3. Variklis ir šio reglamento II priede nurodyta įranga, skirta primontuoti prie traktoriaus, kuriam suteiktinas patvirtinimas, pristatomi į techninių paslaugų centrą, kuriame atliekami patvirtinant tipą 5 punkte išvardyti bandymai. Tačiau jeigu gamintojas reikalauja, o anksčiau nurodytus bandymus atliekantis techninių paslaugų centras sutinka, bandymą galima atlikti naudojant traktoriaus tipo, kuriam suteiktinas patvirtinimas, reprezentatyvųjį traktorių.

3a. EEB TIPO PATVIRTINIMAS

Prie EEB tipo patvirtinimo sertifikato pridedamas sertifikatas, kurio pavyzdys pateiktas X priede.

4. PATIKSLINTO SUGERTIES KOEFICIENTO SIMBOLIS

(4.1.)

(4.2.)

(4.3.)

([1]) Priedų tekstas panašus į JTO Europos ekonomikos komisijos Reglamento Nr. 24 tekstą; visų pirma suskirstymas punktais yra toks pat. Todėl, jeigu Reglamento Nr. 24 punktas neturi atitikmens šioje direktyvoje, jo numeris pateikiamas skliausteliuose kaip simbolinis įrašas.

4.4. Prie kiekvieno traktoriaus, atitinkančio pagal šio reglamento reikalavimus patvirtintą traktoriaus tipą, lengvai matomoje ir lengvai prieinamoje vietoje, kuri nurodyta X priede pateiktame tipo patvirtinimo sertifikato priede, pritvirtinamas ženklas – keturkampis, supantis skaičių, vienetais m^{-1} išreiškiantį patikslintą sugerties koeficientą, gautą patvirtinimo metu atliekant bandymą, kai variklio sūkių skaičius tolygiai didėja ir nustatytą patvirtinimo metu, taikant IV priedo 3.2 punkte aprašytą metodą.

4.5. Simbolis privalo būti aiškiai įskaitomas ir nenutrinamas.

4.6. IX priede pateiktas simbolio pavyzdys.

5. SPECIFIKACIJOS IR BANDYMAI

5.1. **Bendroji dalis**

Sudėtinės dalys, galinčios daryti įtaką variklio teršalų išmetimui, projektuojami, konstruojami ir sumontuojami taip, kad įprastu būdu naudojamas traktorius, nepaisant galinčios jį veikti vibracijos, atitiktų šios direktyvos nuostatas.

5.2. **Specifikacijos, susijusios su įtaisu šaltam varikliui paleisti**

5.2.1. Įtaisas šaltam varikliui paleisti projektuojamas ir konstruojamas taip, kad jo nebūtų galima įjungti arba laikyti veikiančio tada, kai variklis veikia įprastu būdu.

5.2.2. 5.2.1 punkto nuostatos taikomos tada, kai laikomasi bent vieno iš šių reikalavimų:

5.2.2.1. dujų, kurias išmeta variklis esant pastoviam jo sūkių skaičiui, šviesos sugerties koeficientas, išmatuotas taikant III priede aprašytą metodą, kai įtaisas paleisti šaltam varikliui, veikia VI priede nurodytose ribose;

5.2.2.2. veikiantis įtaisas paleisti šaltam varikliui po atitinkamo laiko išjungia variklį.

5.3. **Specifikacijos, susijusios su teršalų išmetimu**

5.3.1. Tam tikro tipo traktoriaus, pristatyto patvirtinimui, variklio išmetami teršalai matuojami III ir IV prieduose aprašytais dviem metodais, atitinkamai skirtais bandymams, kai variklio sūkių skaičius yra pastovus, ir variklio sūkių skaičius tolygiai didėja ([1]).

5.3.2. Teršalų išmetimas, išmatuotas III priede aprašytu metodu, negali viršyti VI priede nustatytų ribų.

5.3.3. Kalbant apie variklius su pūstuvu, kurį varo atidirbusios dujos, sugerties koeficientas, išmatuotas variklio sūkių skaičiui tolygiai didėjant, neturi viršyti VI priede nustatyto vardinio srauto vertės, atitinkančios didžiausią sugerties koeficientą, nustatytą bandymo metu, kai variklio sūkių skaičius yra pastovus, plius 0,5 m^{-1}.

5.4. Leidžiama naudoti lygiaverčius matuoklius. Jeigu naudojami kiti matuokliai negu aprašyti VII priede, reikia įrodyti, kad šie matuokliai tinkami pirmiau nurodytam varikliui.

(6.)

7. GAMINIO ATITIKTIS

7.1. Kiekvienas serijos traktorius, atsižvelgiant į sudėtines dalis, turinčias įtakos variklio teršalų išmetimui, privalo atitikti patvirtintą traktoriaus tipą.

(7.2.)

([1]) Bandymas, kai variklio sūkių skaičius tolygiai didėja, atliekamas ypač tam, kad būtų pateiktas atskaitos skaičius administracijai, kuri šį būdą taiko naudojamoms transporto priemonėms tikrinti.

7.3. Paprastai, ar traktorius atitinka patvirtintą tipą, kalbant apie dyzelinio variklio teršalų išmetimą, tikrinama remiantis aprašu, pateiktu EEB patvirtinimo sertifikato priede, kuris išdėstytas X priede. Be to:

7.3.1. jeigu tikrinama serijinė transporto priemonė, bandymai atliekama taip:

7.3.1.1. neįvažinėtam traktoriui atliekamas IV priede aprašytas bandymas, kai variklio sūkių skaičius tolygiai didėja. Transporto priemonė laikoma atitinkančia patvirtintą tipą, jeigu nustatytas sugerties koeficientas patvirtinimo ženkle esančio skaičiaus neviršija daugiau kaip 0,5 m^{-1};

7.3.1.2. jeigu 7.3.1.1 punkte nurodytu bandymu nustatytas skaičius patvirtinimo ženkle esantį skaičių viršija daugiau kaip 0,5 m^{-1}, tokio tipo traktoriui arba šio traktoriaus varikliui atliekamas bandymas esant pastoviam variklio sūkių skaičiui, kaip aprašyta III priede. Teršalų išmetimo lygiai neturi viršyti VI priede nustatytų ribų.

(8.)

(9.)

II PRIEDAS

PAGRINDINĖS TRAKTORIAUS IR VARIKLIO CHARAKTERISTIKOS IR INFORMACIJA, SUSIJUSI SU ATLIKTAIS BANDYMAIS (1)

1. **Variklio aprašas**

1.1. Modelis .....

1.2. Tipas .....

1.3. Ciklas: keturių taktų/dviejų taktų (2)

1.4. Cilindro skersmuo ..... mm

1.5. Stūmoklio eiga ..... mm

1.6. Cilindrų skaičius .....

1.7. Cilindro tūris ..... cm^3

1.8. Suspaudimo laipsnis (3).....

1.9. Aušinimo sistema .....

1.10. Pūstuvas su (be) (2) sistemos aprašymu (-o) .....

.....

1.1.1. Oro filtras: schema arba modeliai ir tipai .....

2. **Papildomi įtaisai dūmingumui mažinti (jeigu sumontuoti ir jeigu nepaminėti jokiame kitame punkte)**

Aprašas ir schemos .....

3. **Oro įleidimas ir degalų tiekimas**

3.1. Oro įleidimo sistemos aprašas ir schema ir sistemos pagalbiniai įtaisai (šildytuvas, oro įsiurbimo triukšmo slopintuvas ir t. t.)

.....

3.2. Degalų tiekimas

3.2.1. Tiekiamasis siurblys

Slėgis (3)..... arba parametrų grafikas (3).....

.....

3.2.2. Purkštuvas .....

3.2.2.1. Siurblys

3.2.2.1.1. Modelis (-iai) .....

(1) Kai kalbama apie nestandartinius variklius ir sistemas, aprašą, lygiavertį pateikiamam žemiau, pristato gamintojas.
(2) Nereikalingas įrašas išbraukiamas.
(3) Nurodomas nuokrypis.

3.2.2.1.2. Tipas (-ai) .....

3.2.2.1.3. Tiekimas ..... mm^3 per vieną taktą, kai siurblio sūkiai ..... aps./min (1),

kai tiekiamas didžiausias degalų kiekis; arba parametrų grafikas (1) (2).....

Nurodomas siurblio bandymo metodas: variklio/siurblio bandymų stende (2)

3.2.2.1.4. Įpurškimo paskuba .....

3.2.2.1.4.1. Įpurškimo paskubos grafikas .....

3.2.2.1.4.2. Degalų įpurškimo ciklo diagrama .....

3.2.2.2. Įpurškimo vamzdeliai

3.2.2.2.1. Ilgis .....

3.2.2.2.2. Vidinis skersmuo .....

3.2.2.3. Purkštukas (-ai)

3.2.2.3.1. Modelis (-iai) .....

3.2.2.3.2. Tipas (-ai) .....

3.2.2.3.3. Pradinis slėgis ..... barų (1) arba

parametrų diagrama (1) (2).....

3.2.2.4. Reguliatorius

3.2.2.4.1. Modelis (-iai) .....

3.2.2.4.2. Tipas (-ai) .....

3.2.2.4.3. Sūkiai, kuriems esant prasideda išjungimas, kai yra apkrova ..... aps./min.

3.2.2.4.4. Didžiausi variklio sūkiai: ..... aps./min.

3.2.2.4.5. Tuščioji eiga ..... aps./min.

3.3. Sistema paleisti šaltam varikliui

3.3.1. Modelis (-iai) .....

3.3.2. Tipas (-ai) .....

3.3.3. Aprašas .....

4. **Vožtuvų reguliavimas**

4.1. Didžiausia vožtuvų eiga ir atidarymo bei uždarymo kampai rimties taškų atžvilgiu

.....

4.2. Pamatiniai ir (arba) reguliavimo diapazonai (2).....

(1) Nurodomas nuokrypis.
(2) Nereikalingas įrašas išbraukiamas.

5. **Dujų išmetimo įtaisas**

5.1. Aprašas ir schemos .....

5.2. Vidutinis priešslėgis, kai variklio galia didžiausia: ..... mm vandens stulpo paskalių (Pa)

6. **Transmisija**

6.1. Variklio smagračio inercijos momentas .....

6.2. Papildomas inercijos momentas, kai pavara neįjungta .....

.....

7. **Papildomi duomenys apie bandymo sąlygas**

7.1. Naudojami tepalai

7.1.1. Markė (-s) .....

7.1.2. Tipas (-ai) .....

(Nurodomas alyvos kiekis mišinyje, jeigu tepalai ir degalai sumaišomi)

8. **Variklio techninės charakteristikos**

8.1. Tuščiosios eigos sūkiai ..... aps./min. (1)

8.2. Variklio sūkiai, kai didžiausia galia ..... aps./min. (1)

8.3. Galia šešiuose matavimo taškuose, nurodytuose III priedo 2.1 punkte

8.3.1. Bandymo stende išmatuota variklio galia: nurodyti taikytą standartą (BSI-CUNA-DIN-GOST-IGM-ISO-SAE ir t. t.)

8.3.2. Traukos galia, išmatuota ant traktoriaus ratų

Variklio sūkiai (n) aps./min.	Išmatuota galia kW
1.	.....
2.	.....
3.	.....
4.	.....
5.	.....
6.	.....

(1) Nurodomas nuokrypis

III PRIEDAS

BANDYMAS, KAI VARIKLIO SŪKIŲ SKAIČIUS YRA PASTOVUS

1. ĮVADAS

1.1. Šiame priede aprašytas teršalų išmetimo nustatymo būdas, kai variklio sūkių skaičius yra pastovus ir variklis veikia 80 % savo didžiausios apkrovos.

1.2. Bandymą galima atlikti naudojant variklį arba traktorių.

2. MATAVIMŲ TAISYKLĖS

2.1. Panaudotų dujų, kurias išmeta variklis, tamsumas matuojamas varikliui veikiant 80 % savo didžiausios galios ir esant pastoviam variklio sūkių skaičiui. Atliekami šeši matavimai, kai variklio sūkių skaičius tolygiai pasiskirstęs tarp variklio didžiausios galios sūkių skaičiaus ir šių dviejų variklio sūkių skaičių:

— 55 % variklio sukimosi greičio, atitinkančio didžiausią galią, ir

— 1000 aps./min.

Kraštiniai matavimo taškai turi būti pirmiau apibrėžtų intervalų ribose.

2.2. Kalbant apie dyzelinius variklius su pūstuvu, kurį galima įjungti, ir tuose varikliuose, kurių pūstuvams pradėjus veikti tuo pačiu metu padidėja degalų tiekimas, matavimai atliekami ir veikiant pūstuvui, ir jį išjungus.

Kalbant apie kiekvieną variklio sukimosi greitį, matavimo rezultatu laikoma didesnė iš dviejų gautų verčių.

3. BANDYMO SĄLYGOS

3.1. **Traktorius arba variklis**

3.1.1. Variklis arba traktorius pristatomas geros techninės būklės. Variklis turi būti įvažinėtas.

3.1.2. Variklis išbandomas naudojant II priede aprašytą įrangą.

3.1.3. Variklio reguliavimai turi būti tokie, kaip nurodyti gamintojo ir pateiktieji II priede.

3.1.4. Dujų išmetimo įtaisas turi būti be jokios angos, per kurią galėtų prasiskiesti iš variklio išmetamos dujos.

3.1.5. Variklis turi būti normalios veikimo būklės, kurią yra apibūdinęs gamintojas. Visų pirma aušinimo vanduo ir alyva turi būti normalios temperatūros, kurią yra nurodęs gamintojas.

3.2. **Degalai**

Degalai – tai etaloniniai degalai, kurių techninis aprašas pateiktas V priede.

3.3. **Bandymų laboratorija**

3.3.1. Laboratorijos absoliuti temperatūra T Kelvino laipsniais ir atmosferos slėgis H, išreikštas torais, matuojami ir faktorius F apskaičiuojamas pagal formulę:

$$F = \left(\frac{750}{H}\right)^{0,65} \times \left(\frac{T}{298}\right)^{0,5}$$

3.3.2. Kad bandymas būtų laikomas galiojančiu, faktoriaus vertė turi būti $0,98 \leq F \leq 1,02$.

3.4. **Imčių ėmimo ir matavimų aparatūra**

Panaudotų dujų šviesos sugerties koeficientas matuojamas opacimetru, atitinkančiu VII priede nustatytus reikalavimus ir sumontuotu pagal VIII priedo nuostatas.

4. RIBINĖS VERTĖS

4.1. Kiekvienam iš šešių variklio sukimosi greičių, kuriam esant sugerties koeficientas matuojamas pagal pirmiau nurodyto 2.1 punkto nuostatas, vardinis dujų srautas G, išreikštas litrais per sekundę, apskaičiuojamas pagal šias formules:

— dviejų taktų varikliui $G = \frac{Vn}{60}$

— keturių taktų varikliams $G = \frac{Vn}{120}$

čia:

V – variklio cilindro tūris, išreikštas litrais; n – variklio sūkiai, išreikšti aps./min.

4.2. Kiekvienam variklio sukimosi greičiui panaudotų dujų sugerties koeficientas neturi viršyti VI priedo lentelėje nurodytų ribinių verčių. Jeigu vardinis dujų srautas neatitinka nurodytoje lentelėje pateiktų verčių, ribinė taikytina vertė gaunama taikant proporcingųjų dalių interpoliacijos dėsnį.

IV PRIEDAS

BANDYMAS, KAI VARIKLIO SŪKIŲ SKAIČIUS TOLYGIAI DIDĖJA

1. BANDYMO SĄLYGOS

1.1. Bandymas atliekamas traktoriui arba varikliui, kuriam atliktas III priede aprašytas bandymas, kai variklio greitis yra nusistovėjęs.

1.1.1. Jeigu variklis bandomas stende, bandymas atliekamas vos tik užbaigiamas bandymas panaudotų dujų tamsumui išmatuoti, kai variklio sūkių skaičius yra pastovus. Visų pirma aušinimo vanduo ir alyva turi būti normalios temperatūros, kurią yra nurodęs gamintojas.

1.1.2. Jeigu bandymas atliekamas su stacionariu traktoriumi, prieš bandymo pradžią traktorius turi nuvažiuoti tam tikrą nuotolį keliu, kad jo variklis būtų normalios veikimo būklės. Bandymas atliekamas tuoj po to, kai traktorius nuvažiuoja anksčiau nurodytą nuotolį keliu.

1.2. Prieš pradedant bandymą degimo kamera neturi būti atšalusi arba užteršta, jeigu variklis ilgai veikia tuščiąja eiga.

1.3. Taikomi III priedo 3.1, 3.2 ir 3.3 punktuose aprašyti reikalavimai.

1.4. III priedo 3.4 punkte aprašyti reikalavimai taikomi dėl imčių ėmimo ir matavimų aparatūros.

2. BANDYMO METODAI

2.1. Jeigu bandymas atliekamas bandymo stende, variklis atjungiamas nuo stabdžio. Stabdį atstoja arba besisukančios dalys, varomos tada, kai neįjungta pavara, arba inercija, kuri iš esmės yra lygiavertė besisukančioms dalims.

2.2. Jeigu bandant naudojamas traktorius, pavarų perjungimo svirtis perjungiama į neutraliąją padėtį ir sankaba turi būti įjungta.

2.3. Varikliui veikiant tuščiąja eiga, akceleratoriaus valdymo įtaisas paveikiamas greitai, tačiau ne staigiai, kad įpurškimo siurblys pradėtų tiekti didžiausią degalų kiekį. Ši padėtis laikoma tol, kol variklio sūkių skaičius pasidaro didžiausias ir pradeda veikti reguliatorius. Kai variklio sūkių skaičius pasidaro didžiausias, akceleratoriaus valdymo įtaisas išjungiamas tol, kol variklis pradeda veikti tuščiąja eiga ir opacimetras grįžta į tam tikras sąlygas.

2.4. Šio skyriaus 2.3 poskyryje aprašyta procedūra pakartojama ne mažiau kaip šešis kartus, kad būtų išvalyta panaudotų dujų išmetimo sistema ir kad būtų galima atlikti visus būtinus aparatūros reguliavimus. Didžiausios tamsumo vertės, gaunamos per kiekvieną kitą pagreitinimą fiksuojamos tol, kol nenusistovi pastovios vertės. Gaunamos vertės laikomos nusistovėjusiomis, jei keturi paskesni įrenginio rodmenys yra išsidėstę 0,25 m^{-1} pločio juostoje ir jei šie rodmenys nesudaro mažėjančių sekų. Užfiksuotinas sugerties koeficientas X_M – tai aritmetinis šių keturių verčių vidurkis.

2.5. Varikliams su oro pūstuvais atitinkamais atvejais galioja specialūs reikalavimai:

2.5.1. Kalbant apie variklius su oro pūstuvais, kurie yra sujungti su varikliu arba mechaniškai yra varomi varikliu ir kuriuos galima išjungti, atliekami du baigtiniai matavimų ciklai (prieš juos atliekami pagreitinimai): per vieną matavimų ciklą oro pūstuvas yra įjungtas, per kitą – išjungtas. Iš dviejų gautų matavimo rezultatų įrašomos didesnės vertės.

2.5.2. Kalbant apie variklį su oro pūstuvu, kurį galima išjungti vairuotojo valdomu vožtuvu, bandymas atliekamas įjungus vožtuvą ir jį išjungus. Iš dviejų gautų matavimo rezultatų įrašomos didesnės vertės.

3. PATIKSLINTŲ SUGERTIES KOEFICIENTO VERČIŲ NUSTATYMAS

3.1. **Žymėjimas**

X_M = sugerties koeficiento vertė, išmatuota kai variklio sūkių skaičius tolygiai didėja, pagal šio priedo 2.4 punkte pateiktą aprašą;

X_L = patikslinta koeficiento vertė, kai bandymas atliekamas variklio sūkių skaičiui tolygiai didėjant;

S_M = sugerties koeficiento, išmatuoto variklio sūkių skaičiui esant pastoviam (III priedo 2.1 punktas), vertė, kuri tiksliausiai atitinka nustatytą ribinę vertę, kai vardinis dujų srautas yra toks pat;

S_L = vardinio dujų srauto, atitinkančio matavimo taško, kuriame gaunama vertė S_M, sugerties koeficiento vertė (III priedo 4.2 punktas);

L = aktyvusis šviesos trajektorijos ilgis opacimetre.

3.2. Kai sugerties koeficientas išreikštas m^{-1} ir aktyvusis šviesos trajektorijos ilgis išreikštas metrais, patikslintasis dydis X_L – tai dydis, kuris gautas apskaičiavus pagal šias dvi formules, yra mažesnis:

$$X'_L = \frac{S_L}{S_M} \times X_M \quad \text{arba } X''_L = X_M + 0{,}5$$

V PRIEDAS

ETALONINIŲ DEGALŲ, SKIRTŲ PATVIRTINIMO BANDYMAMS IR GAMINIO ATITIKČIAI NUSTATYTI, SPECIFIKACIJOS

	Apribojimai ir vienetai	Būdas
Tankis 15/4 °C	0,830 ± 0,005	ASTM D 1298-67
Frakcinė distiliacija		ASTM D 86-67
50 %	mažiausiai 245 °C	
90 %	330 ± 10 ° C	
Galutinė virimo temperatūra	daugiausiai 370° C	
Cetaninis skaičius	54 ± 3	ASTM D 976-66
Kinematinė klampa	3 ± 0,5 cSt	ASTM D 445-65
Sieros kiekis	0,4 ± 0,1 % svorio	ASTM D 129-64
Pliūpsnio temperatūra	mažiausiai 55 °C	ASTM D 93-71
Susidrumstimo taškas	daugiausiai – 7 °C	ASTM D 2500-66
Anilino taškas	69 ± 5 °C	ASTM D 611-64
Koksingasis likutis (10 % distiliavimo likučio)	daugiausiai 0,2 % svorio	ASTM D 524-64
Peleningumas	daugiausiai 0,01 % svorio	ASTM D 482-63
Vandens kiekis	daugiausiai 0,05 % svorio	ASTM D 95-70
Korozinis poveikis variui, esant 100 °C	daugiausiai 1	ASTM D 130-68
Šilumingumas	$\left\{\begin{array}{l} 10250 \pm 100 \text{ kcal/kg} \\ 18450 \pm 180 \text{ BTU/lb} \end{array}\right\}$	ASTM D 2-68 (VI priedas)
Rūgščių skaičius	nulis mg KOH/g	ASTM D 974-64

Pastaba: Degalai turi būti gauti tik tiesioginės distiliacijos, sieros pašalinimo hidrinimo būdu arba ne šiuo būdu ir juose neturi būti priedų.

VI PRIEDAS

RIBINĖS VERTĖS, TAIKYTINOS ATLIEKANT BANDYMUS, KAI VARIKLIO SŪKIŲ SKAIČIUS YRA PASTOVUS

Vardinis dujų srautas G litrais per sekundę	Sugerties koeficientas k m^{-1}
≤ 42	2,26
45	2,19
50	2,08
55	1,985
60	1,90
65	1,84
70	1,775
75	1,72
80	1,665
85	1,62
90	1,575
95	1,535
100	1,495
105	1,465
110	1,425
115	1,395
120	1,37
125	1,345
130	1,32
135	1,30
140	1,27
145	1,25
150	1,225
155	1,205
160	1,19
165	1,17
170	1,155
175	1,14
180	1,125
185	1,11
190	1,095
195	1,08
≥ 200	1,065

Pastaba: Nors šioje lentelėje pateikti dydžiai yra suapvalinti iki artimiausių 0,01 arba 0,005 reikšmių, tai nereiškia, kad privalu atlikti tokio tikslumo matavimus.

VII PRIEDAS

OPACIMETRŲ CHARAKTERISTIKOS

1. TAIKYMO SRITIS

Šiame priede apibrėžtos sąlygos, kurias turi atitikti naudojami III ir IV prieduose aprašytiems bandymams atlikti opacimetrai.

2. PAGRINDINĖS OPACIMETRŲ SPECIFIKACIJOS

2.1. Išmatuotinos dujos turi būti ribojamos apvalkalu, kurio vidinis paviršius yra neatspindintis.

2.2. Nustatant aktyvųjį šviesos trajektorijos per dujas ilgį atsižvelgiama į šviesos šaltinio ir fotoelemento apsauginių įtaisų daromą įtaką. Šis aktyvusis ilgis nurodomas ant instrumento.

2.3. Opacimetro ciferblatas turi būti sudarytas iš dviejų rodmenų skalių: vienoje nurodyti neišvestiniai šviesos sugerties vienetai nuo 0 iki ∞ (m^{-1}) – ir kitoje nurodyti tiesiniai vienetai nuo 0 iki 100; abiejose skalėse turi būti parodyti dydžiai nuo 0 (visiškas skaidrumas) iki skalės pabaigos (visiškas tamsumas).

3. KONSTRUKCIJOS SPECIFIKACIJOS

3.1. **Bendroji dalis**

Opacimetras turi būti suprojektuotas taip, kad esant pastoviam variklio sūkių skaičiui dūmų kamera būtų pripildoma vienodo neskaidrumo dūmų.

3.2. **Dūmų kamera ir opacimetro gaubtas**

3.2.1. Dėl vidinio atspindėjimo arba difuzijos efektų veikianti fotoelementą išsklaidytoji šviesos spinduliuotė turi būti kiek įmanoma labiau sumažinama (pvz., vidinius paviršius aptaisant matinio juodumo medžiagomis ir parengiant tinkamą bendrąją schemą).

3.2.2. Optinės charakteristikos turi būti tokios, kad jungtinis difuzijos ir atspindėjimo efektas nebūtų didesnis už vieną linijinės skalės vienetą, kai dūmų kamera yra pripildyta dūmų, kurių sugerties koeficientas yra maždaug 1,7 m^{-1}.

3.3. **Šviesos šaltinis**

Šviesos šaltinis turi būti kaitinimo lempa, kurios spalvinė temperatūra nuo 2800 K iki 3250 K.

3.4. **Rinktuvas**

3.4.1. Rinktuvas turi būti sudarytas iš fotoelemento, kurio spektrinio atsako kreivė panaši į žmogaus akies regėjimo kreivę dienos šviesoje (didžiausias atsakas 550/570 nm srityje; mažiau kaip 4 % šio didžiausio atsako yra žemiau 430 nm ir daugiau 680 nm).

3.4.2. Elektros grandinės konstrukcija, įskaitant ir opacimetro skalę, turi būti tokia, kad fotoelemento elektros srovė būtų šviesos, gaunamos atsižvelgiant į fotoelemento veikimo-temperatūros sritį, intensyvumo tiesinė funkcija.

3.5. **Matavimų skalės**

3.5.1. Šviesos sugerties koeficientas *k* apskaičiuojamas pagal formulę $\Phi = \Phi_o \cdot e^{-kL}$, čia L yra išmatuotinas šviesos trajektorijos per dujas efektyvusis ilgis, Φ_o – krentantis srautas ir Φ – liekamasis šviesos srautas.

Kai tam tikro tipo opacimetro efektyviojo ilgio L negalima tiesiogiai nustatyti iš opacimetro geometrijos, efektyvusis ilgis L nustatomas:

— arba šio priedo 4 punkte aprašytu būdu, arba

— atliekant koreliaciją su kito tipo opacimetru, kurio efektyvusis ilgis žinomas.

3.5.2. Santykis tarp tiesinės skalės nuo 0 iki 100 ir šviesos sugerties koeficiento k pateiktas šioje formulėje:

$$k = -\frac{1}{L} \log_e \left(1 - \frac{N}{100}\right)$$

čia N – tiesinės skalės rodmuo ir k – atitinkama sugerties koeficiento vertė.

3.5.3. Dūmų matuoklio skalė turi būti tokia, kad 1,7 m^{-1} sugerties koeficientą būtų galima užfiksuoti 0,025 m^{-1} tikslumu.

3.6. **Matavimų aparatūros nustatymas ir išbandymas**

3.6.1. Fotoelemento ir dūmų matuoklio skalės elektros grandinę turi būti galima taip sureguliuoti, kad rodyklę būtų galima iš naujo nustatyti ties nuline žyma tada, kai šviesos srautas sklinda per skaidraus oro pripildytą dūmų kamerą arba per kamerą, kurios charakteristikos yra tokios pat.

3.6.2. Išjungus lempą ir elektrinę matavimo grandinę arba ją sujungus trumpuoju jungimu, rodyklė sugerties koeficiento skalėje turi būti prie žymės ∞; matavimo grandinę sujungus, rodyklė turi likti prie žymos ∞.

3.6.3. Tarpinis patikrinimas atliekamas į dūmų kamerą įkišant intarpą, kurio ypatybės atitinka dujų, kurių žinomas šviesos sugerties koeficientas k, išmatuotas 3.5.1 punkte aprašytu būdu, yra nuo 1,6 m^{-1} iki 1,8 m^{-1}. Koeficiento k vertė turi būti žinoma 0,025 m^{-1} tikslumu. Tarpinio patikrinimo tikslas – nustatyti, kad, kai tarp šviesos šaltinio ir fotoelemento įkišamas intarpas, pirmiau nurodyta vertė nuo opacimetro skalės rodmens skiriasi ne daugiau kaip 0,05 m^{-1}.

3.7. **Opacimetro atsakas**

3.7.1. Elektrinės matavimo grandinės atsako trukmė – tai laikas, būtinas skalės rodyklei pasiekti 90 % didžiausio rodyklės nuokrypio, kai įkišamas fotoelementą visiškai uždengiantis ekranas. Ši atsako trukmė – nuo 0,9 s iki 1,1 s.

3.7.2. Elektrinės matavimo grandinės slopinimas turi būti toks, kad pirminis rodyklės nuokrypis nuo galutinės padalos, prie kurios nusistovi rodyklė, po bet kokio įėjimo signalo trumpalaikio pasikeitimo (pvz., įkišus kalibravimo tinklelį) neturi daugiau kaip 4 % viršyti tiesinės skalės vienetais užfiksuoto rodmens.

3.7.3. Opacimetro atsako, kurį sukelia fizikinis reiškinys dūmų kameroje, trukmė – tai laikas nuo dūmų tekėjimo į matavimo įtaisą pradžios iki visiško dūmų kameros pripildymo; šis laikas neturi būti ilgesnis kaip 0,4 sekundės.

3.7.4. Šios nuostatos taikomos tik opacimetrams, naudojamiems matuoti išmetamųjų dujų tamsumui, kai variklio sūkių skaičius tolygiai didėja.

3.8. **Išmatuotinas prapūtimo oro ir dujų slėgis**

3.8.1. Panaudotų dujų slėgis dūmų kameroje neturi daugiau kaip 735 Pa skirtis nuo atmosferos slėgio.

3.8.2. Kalbant apie dujas, kurių sugerties koeficientas yra 1,7 m^{-1}, dėl dujų ir prapūtimo oro išmatuotino slėgio skirtingumų sugerties koeficientas neturi pasikeisti daugiau kaip 0,05 m^{-1}.

3.8.3. Opacimetre turi būti atitinkami įtaisai slėgiui dūmų kameroje išmatuoti.

3.8.4. Dujų ir prapūtimo oro slėgio pokyčių ribas dūmų kameroje turi nurodyti aparatūros gamintojas.

3.9. **Išmatuotina dujų temperatūra**

3.9.1. Bet kuriame dūmų kameros taške dujų temperatūra matavimo metu turi būti tokia (ne mažesnė kaip 70 °C ir ne didesnė už gamintojo nurodytą aukščiausią temperatūrą), kad rodmenys dėl šios temperatūros diapazono, jeigu kamera pripildoma dujų, kurių sugerties koeficientas yra 1,7 m^{-1}, skirtųsi ne daugiau kaip 0,1 m^{-1}.

3.9.2. Opacimetre sumontuojami atitinkami įtaisai temperatūrai dūmų kameroje matuoti.

4. OPACIMETRO EFEKTYVUSIS ILGIS „L“

4.1. **Bendroji dalis**

4.1.1. Kai kurių tipų opacimetruose dujos tarp šviesos šaltinio ir fotoelemento arba tarp permatomų dalių, apsaugančių šaltinį ir fotoelementą, ne visą laiką yra neskaidrios. Tokiais atvejais efektyvusis ilgis L turi atitikti vienodo neskaidrumo dujų stulpelį, kurio šviesos sugertis tokia pat, kaip ir įprastu būdu dujoms patenkant į opacimetrą.

4.1.2. Efektyvusis šviesos trajektorijos ilgis yra gaunamas normaliai veikiančio opacimetro rodmenį N lyginant su rodmeniu N_o opacimetro, kuris yra taip modifikuotas, kad tiriamosios dujos užpildo aiškiai apibrėžtą ilgį L_o.

4.1.3. Norint nustatyti pataisas, padarytinas atsižvelgiant į nukrypimus nuo nulinės žymos, būtina staigiai užfiksuoti vieną po kito einančius palyginamuosius rodmenis.

4.2. **Efektyviojo ilgio L įvertinimo metodas**

4.2.1. Bandymų dujos – tai pastovaus neskaidrumo panaudotos dujos arba šviesą sugeriančios dujos, kurių gravimetrinis tankis yra toks pat kaip ir panaudotų dujų.

4.2.2. Opacimetro L_o ilgio vamzdelis, kurį vienodai galima pripildyti bandymų dujomis ir kurio galai šviesos sklidimo trajektorijai yra iš esmės statmeni, turi būti tiksliai apibrėžtas. Šis ilgis L_o neturi daug skirtis nuo opacimetro numatomo efektyviojo ilgio.

4.2.3. Dūmų kameroje turi būti matuojama bandymo dujų vidutinė temperatūra.

4.2.4. Jeigu reikia sumažinti pulsavimus, bandymų vamzdyje, kuo arčiau zondo, gali būti įtaisytas nedidelis ir pakankamo tamsumo kompensatorius. Taip pat gali būti įtaisytas aušintuvas. Kompensatorius ir aušintuvas negali labai įtakoti išmetamųjų dujų sudėties.

4.2.5. Bandymas efektyviajam ilgiui nustatyti atliekamas tam tikras bandymo dujas iš pradžių leidžiant per įprastu būdu veikiantį opacimetrą, o paskui – leidžiant dujas per tą patį opacimetrą, modifikuotą taip, kaip nurodyta 4.1.2 punkte.

4.2.5.1. Atliekant bandymą opacimetro rodmenys nuolat fiksuojami savirašiu, kurio atsako trukmė yra lygi opacimetro atsako trukmei arba už jį trumpesnė.

4.2.5.2. Kai opacimetras veikia įprastu būdu, neskaidrumo tiesinės skalės rodmuo yra N, o vidutinė dujų temperatūra pagal Kelviną – T.

4.2.5.3. Kai žinomas efektyvusis ilgis L_o yra pripildytas tokių pačių bandymų dujų, tiesinėje skalėje neskaidrumo rodmuo yra N_o, o vidutinė dujų temperatūra pagal Kelviną – T_o.

4.2.6. Efektyvusis ilgis yra:

$$L = L_o \frac{T}{T_o} \frac{\log\left(1 - \frac{N}{100}\right)}{\log\left(1 - \frac{N_o}{100}\right)}$$

4.2.7. Bandymas pakartojamas panaudojant ne mažiau kaip keturias bandymų dujų imtis, kurių rodmenys tiesinėje skalėje vienodai pasiskirsto nuo 20 iki 80.

4.2.8. Opacimetro efektyvusis ilgis L – tai efektyviųjų ilgių, kiekvienoms dujoms apskaičiuotų kaip nurodyta 4.2.6 punkte, aritmetinis vidurkis.

VIII PRIEDAS

OPACIMETRO ĮTAISYMAS IR NAUDOJIMAS

1. TAIKYMO SRITIS

Šiame priede nurodoma, kaip įtaisyti ir naudoti opacimetrus atliekant III ir IV prieduose aprašytus bandymus.

2. OPACIMETRAS PAVYZDŽIAMS IMTI

2.1. **Įtaisymas bandymams atlikti, kai variklio sūkių skaičius yra pastovus**

2.1.1. Antgalio skersinio pjūvio ir išmetimo vamzdžio santykis neturi būti mažesnis kaip 0,05. Priešslėgis išmetimo vamzdyje, kai paimamas mėginys, neturi būti didesnis kaip 735 Pa.

2.1.2. Antgalis – tai vamzdelis su anga vamzdelio gale, pasuktas į priekį išilgai išmetimo vamzdžio arba pailginimo vamzdžio, jeigu jis yra būtinas, ašies. Antgalis turi būti toje dalyje, kurioje dūmai pasiskirsto beveik vienodai. Kad šio reikalavimo būtų laikomasi, antgalis pritaisomas kuo tolimesniame išmetimo vamzdžio gale arba, jeigu būtina, pailginimo vamzdyje taip, kad jeigu D yra išmetimo vamzdžio skersmuo ties išleidimo skyle, antgalio pabaiga būtų tiesioje vamzdžio atkarpoje ne mažiau kaip per 6 D atstumą nuo bandinių paėmimo taško ir per 3 D atstumą prieš bandinių paėmimo tašką. Jeigu naudojamas pailginimo vamzdis, negalima leisti, kad į jungtį pritekėtų oro.

2.1.3. Slėgis išmetimo vamzdyje ir slėgio imčių paėmimo linijoje mažėjimo charakteristikos turi būti tokie, kad antgalyje paimamos imtys iš esmės atitiktų tas imtis, kurios būtų gaunamos naudojant izokinetinį mėginių paėmimo būdą.

2.1.4. Jeigu būtina, imčių paėmimo linijoje kuo arčiau antgalio galima įtaisyti mažų matmenų kompensatorių, kuris yra pakankamo tūrio, kad slopintų virpesius. Taip pat galima įtaisyti ir aušintuvą. Įtaisius kompensatorių ir aušintuvą dėl to neturi pernelyg pasikeisti panaudotų dujų sudėtis.

2.1.5. Išmetimo vamzdyje ne mažiau kaip 3 D atstumu prieš imčių paėmimo antgalį galima įtaisyti droselinį vožtuvą arba kitas priemones slėgiui padidinti tuo metu, kai paimamos imtys.

2.1.6. Antgalį, aušintuvą, kompensatorių (jeigu būtinas) ir opacimetrą jungiantys vamzdžiai turi būti kuo trumpesni ir atitikti VII priedo 3.8 ir 3.9 punktuose pateiktus slėgio ir temperatūros reikalavimus. Vamzdis nuo imčių paėmimo taško opacimetro link turi būti palenktas į viršų, tačiau ne pernelyg staigiu išlinkiu, kad jame nesikauptų suodžiai. Jeigu reguliavimo vožtuvas opacimetre nesumontuotas, jis įtaisomas prieš opacimetrą.

2.1.7. Bandymo metu atliekamas patikrinimas norint užtikrinti, kad yra laikomasi VII priedo 3.8 punkte nustatytų slėgio reikalavimų ir VII priedo 3.9 punkte nustatytų temperatūros matavimo kameroje reikalavimų.

2.2. **Įtaisymas, kai bandymai atliekami variklio sūkių skaičiui tolygiai didėjant**

2.2.1. Antgalio ir išmetimo vamzdžio skerspjūvių plotų santykis neturi būti mažesnis kaip 0,05. Priešslėgis išmetimo vamzdyje, kai imamas mėginys, neturi būti didesnis kaip 735 Pa.

2.2.2. Antgalis – tai vamzdelis su anga vamzdelio gale, pasuktas į priekį išilgai išmetimo vamzdžio arba pailginimo vamzdžio, jeigu jis yra būtinas, ašies. Antgalis turi būti toje dalyje, kurioje dūmai pasiskirsto beveik vienodai. Kad šio reikalavimo būtų laikomasi, antgalis įtaisomas kuo tolimesniame išmetimo vamzdžio gale arba, jeigu būtina, pailginimo vamzdyje taip, kad jeigu D yra išmetimo vamzdžio skersmuo ties išleidimo skyle, antgalio pabaiga būtų tiesioje vamzdžio atkarpoje ne mažiau kaip per 6 D atstumą nuo bandinių paėmimo taško ir per 3 D atstumą prieš bandinių paėmimo tašką. Jeigu naudojamas pailginimo vamzdis, negalima leisti, kad į jungtį pritekėtų oro.

2.2.3. Imčių paėmimo sistema turi būti tokia, kad esant bet kokiam variklio sūkių skaičiui dujų mėginio slėgis opacimetre atitiktų VII priedo 3.8.2 punkte nurodytus apribojimus. Šią atitiktį galima patikrinti užfiksuojant dujų mėginio slėgį, kai variklis veikia tuščiąja eiga ir kai variklio sūkiai yra didžiausi. Atsižvelgiant į opacimetro charakteristikas dujų mėginio slėgį galima reguliuoti išmetimo arba pailginimo vamzdyje nustačius pastovų apribojimą arba droseliniu vožtuvu. Taikant bet kurį būdą priešslėgis išmetimo vamzdyje, kai paimamas mėginys, neturi būti didesnis kaip 735 Pa.

2.2.4. Sujungimo su opacimetru vamzdžiai turi būti kuo trumpesni. Vamzdis nuo imčių paėmimo taško opacimetro link turi būti palenktas į viršų, tačiau ne pernelyg staigiu išlinkiu, kad jame nesikauptų suodžiai. Reguliavimo vožtuvas gali būti įtaisytas prieš opacimetrą, kad, kai neatliekami matavimai, į opacimetrą netekėtų panaudotos dujos.

3. VISASRAUTIS OPACIMETRAS

Atliekant bandymus, kai variklio sūkių skaičius yra pastovus arba kai variklio sūkių skaičius tolygiai didėja, laikomasi šių bendrų saugos priemonių:

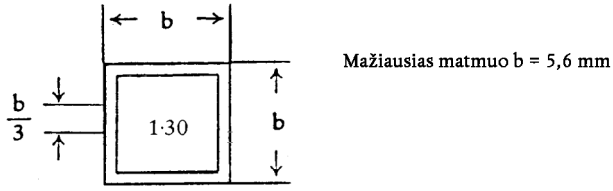
3.1. išmetimo vamzdį ir opacimetrą jungiančių vamzdžių jungtys turi užtikrinti, kad iš aplinkos nepatektų oras;

3.2. sujungimo su opacimetru vamzdžiai turi būti kuo trumpesni (taip pat, kaip ir kalbant apie imčių paėmimo opacimetrą). Vamzdžių sistema nuo išmetimo vamzdžio opacimetro link turi būti palenkta į viršų, tačiau ne pernelyg staigiu išlinkiu, kad jame nesikauptų suodžiai. Reguliavimo vožtuvas gali būti įtaisytas prieš opacimetrą, kad, kai neatliekami matavimai, į opacimetrą netekėtų panaudotos dujos;

3.3. prieš opacimetrą gali būti reikalinga aušinimo sistema.

IX PRIEDAS

PATIKSLINTO SUGERTIES KOEFICIENTO ŽENKLO PAVYZDYS

Mažiausias matmuo b = 5,6 mm

Pirmiau pateiktas ženklas rodo, kad patikslintas sugerties koeficientas yra 1,30 m^{-1}

X PRIEDAS

Administracijos pavadinimas

DYZELINIŲ VARIKLIŲ IŠMETAMŲ DUJINIŲ TERŠALŲ EEB TIPO PATVIRTINIMO SERTIFIKATO PRIEDAS

(1974 m. kovo 4 d. Tarybos direktyvos 74/150/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių žemės ūkio traktorių ir mašinų tipo patvirtinimą, suderinimo 4 straipsnio 2 dalis ir 10 straipsnis)

EEB tipo patvirtinimo Nr. [1].....

Registravimo Nr. [1].....

1. Transporto priemonės prekės ženklas arba markė .....

2. Transporto priemonės tipas .....

3. Gamintojo pavadinimas ir adresas .....

.....

4. Jeigu reikia, gamintojo atstovo adresas ir pavadinimas .....

.....

5. Išmetimų dydžiai

5.1. Kai variklio sūkių skaičius pastovus

Variklio sūkiai (aps./min.)	Vardinis srautas G (litrais/sekundę)	Ribinės sugerties vertės (m^{-1})	Išmatuotos sugerties vertės (m^{-1})
1.	.....	.....	.....
2.	.....	.....	.....
3.	.....	.....	.....
4.	.....	.....	.....
5.	.....	.....	.....
6.	.....	.....	.....

5.2. Kai variklio sūkių skaičius tolygiai didėja

5.2.1. Išmatuota sugerties vertė ..... m^{-1}

[1] Nereikalingas įrašas išbraukiamas.

5.2.2. Patikslinta sugerties vertė ..... m^{-1}

6. Opacimetro modelis ir tipas .....

7. Variklis, pateiktas bandymams, atliekamiems patvirtinant tipą .....

8. Techninė tarnyba, atliekanti tipo patvirtinimo bandymus .....

.....

9. Bandymų ataskaitos, kurią parengė ši tarnyba, data .....

10. Šios tarnybos parengtos bandymų ataskaitos numeris .....

11. Patvirtinimas suteiktas/nesuteiktas [1].....

12. Patvirtinimo ženklo vieta transporto priemonėje .....

13. Vieta .....

14. Data .....

15. Parašas .....

16. Prie pranešimo pridedami šie dokumentai su pirmiau nurodytu patvirtinimo numeriu:
tinkamai parengta II priedo kopija su nurodytais brėžiniais ir schemomis pagal ..... variklio nuotrauką (-as).

---

[1] Nereikalingas įrašas išbraukiamas.